

Työtä ja urheilua Malmin kentällä 1949

Arbete och sport på Malm 1949

Vesa Keskinen

Helsingissä toimi vuosina 1949–58 Mikro-Kino niminen Kommandiitti-yhtiö, joka harjoitti ”stereoskooppisten kiikarien ja kuvasarjojen valmistusta ja myyntiä.” Musta-valkoisia 35 mm stereokuva-rullia oli sekä 16 että 32 kuva-parin mittaisia.

Mikro-Kinon kuva-aiheet ovat Helsingin näkökulmasta varsin mielenkiintoisia: Eläintarhan ajot osat 1–2, Helsingin Olympialaiset 1–6, Kierämme Helsinkiä 1–2, Autolla läpi Suomen 1–3. ”Työtä ja urheilua lentokentällä” filmi vuodelta 1949 sukeltaa Malmin kentälle ja konehalleihin.

Filmejä myytiin valokuvaus- ja paperikaupoissa ja yrityksen myymälässä Rauhankadulla. Filmilaatikossa ja filmin viimeisessä ruudussa lukee: ”Uusia filmejä ilmestyy jatkuvasti.” Tiedossani on 50 Mikro-Kino nimikettä. Myöhemmin yritys toimi nimillä Oy Makino ja Takuuvalmiste Oy. Niiden tuotannossa oli mm. suosittu säästölippaat, joissa oli filmi, jota pääsi katselemaan ruutu ruudulta aina kolikon pudottamisen jälkeen.

Edellä mainittujen yritysten omistaja oli aikansa ”Pelle Peloton” Levi Hellberg, joka lensi itsekin. Mal-

Mikro-Kino -katselulaitteet tehtiin käsityönä, jokainen osa oli omatekoinen (linssit, jouset). Bakeliittiset kuoret prässättiin kuumentamalla bakeliittijauheesta. Katselulaite on kopio amerikkalaisesta 30-luvun Tru-Vue-laitteesta.

Mikro-Kinos stereoskop gjordes som handarbete in i varje detalj (linser, fjädrar). Bakelitskalen gjordes genom hetta upp bakelitpulver. Stereoskopet är en kopia av amerikanska Tru-Vue från 30-talet.

Åren 1949–58 verkade i Helsingfors kommanditbolaget Mikro-Kino, som bedrev tillverkning och försäljning av stereoskopiska kikare och bildserier. Både 16 och 32 bildpars svartvita 35 mm stereobildrullar ingick i sortimentet.

Mikro-Kinos bildmotiv är mycket intressanta för sentida helsingforsforskare. Djurgårdsloppet 1-2, Olympiska Spelen i Helsingfors 1-6, Rundtur i Helsingfors 1-2, Med bil genom Finland 1-3. Filmen ”Työtä ja urheilua lentokentällä” (arbete och sport på flygplatsen) anno

1949 gör en djupdykning vid Malms flygplats och hangarer.

Filmer såldes i fotoaffärer och pappershandlar och i företagets egen butik på Fredsgatan. På filmlådan och den sista bilden av filmen påminns man om att nya filmer hela tiden utges. Idag känner vi till 50 Mikro-Kino-titlar. Sedermera verkade företaget under namnen Makino Oy Ab och Takuuvalmiste Oy Ab. De tillverkade bl.a. de populära sparbössorna med en film som man fick titta på ruta för ruta varje gång man satte in en slant.

min kenttä koitui myös hänen kohtalokseen – hänen ohjaamansa Grumman 44 Vidgeon kone tuhoutui nousuun lähdössä 28.6.1968. Hellberg kuoli ja kolme henkilöä loukkaantui. Levi Hellberg kuvasi monet Mikro-Kinon filmeistä.

Ägaren till dessa företag var Levi Hellberg, en orädd man som också var flygamatör. Malms flygfält blev hans öde – den 28.6.1968 störtade det Grumman 44 Vidgeon som han just skulle lämna med. Hellberg dog och tre personer skadades. Levi Hellberg tog många av Mikro-Kinos filmer.

Ohessa on näytteitä Malmi-filmiltä. Kuvien tunnistuksessa on auttanut lentokapteeni Kari Heikkala, joka työskenteli Kar-Airin ja Finnairin palveluksessa vuodesta 1957 vuoteen 1992. Hän lentää edelleen kuvissa näkyvällä DC-3:lla (OH-LCH). Kuvien skannauksen ja jälkikäsitteilyn kuvarullalta on tehnyt Seppo Sarkkinen

Här följer några glimtar från filmen om Malm. Hjälpt med identifieringen av bilderna har vi fått av flygkapten Kari Heikkala, som arbetade för Kar-Air och Finnair från år 1957 till 1992. Han flyger fortfarande själv den DC-3:a (OH-LCH) som syns på bilderna. Med skannandet och behandlingen av bilderna har vi fått hjälp av Seppo Sarkkinen.

Aeron DC-3 kone takasektorista ja etualalla todennäköisesti lentokapteeni Helge Laitinen.
Aeros DC-3:a från aktersektionen och i förgrunden troligen flygkapten Helge Laitinen.

DC-3 lähdössä rullaamaan DC-3:a på väg att starta.

Huolto ja korjaustyötä hallissa.
Service och reparationsarbete i hallen.

DC-3 ja OH-PXA:n peräsin. Tämä kone näkyy kokonaan kuvassa Purjelentokone Grunau Baby II A.
En DC-3:a och rodret från OH-PXA, som syns helt och hållet på en senare bild.

Vanhat, uskolliset Junkers -52.
Gamla, trogna Junkers -52.

OH-LAM ja OH-LAO varastoituna kentän laitain poistettuina.
OH-LAM och OH-LAO avlagda vid fältets kant.

Karhumäen tilauskone de Havilland DH-89-A.
Karhumäkiä taximaskin de Havilland DH-89-A.

Etualalla todennäköisesti Malmin lentoaseman tullivirkailija I förgrunden troligen en av tulltjänstemännen vid Malms flygfält.

Sunnuntailentäjiä.
Söndagsflygare.

Kuvassa Taylor Cub kone.
Ett plan av typ Taylor Cub.

Purjelentokone Grunau Baby II-A
Segelflygplanet Grunau Baby II-A

Kyseessä on purjekoneesta tehty moottorikone OH-PXA. Tämä "viritelmä" on nähtävissä Suomen Ilmailumuseossa Helsingin lentoaseman alueella.
OH-PXA, ett segelflygplan ombyggt till flygmaskin. Detta konststycke kan påses vid flygmuseet vid Malms flygfält.

Englantilainen amfibio Short.
Engelska amfibio-maskinen Short.

Tämän kuvan avulla Kari Heikkala ajoitti filmin tekovuodeksi 1949. Kone tuli Malmille 5.10. ja käytyään Valkeakoskella poistui maasta 8.10.49. Etualalla Levi Hellbergin harmaa kaksiovinen Pachard
Med hjälp av denna bild kom Kari Heikkala fram till att filmen gjorts 1949. Planet kom till Malm den 5.10. och lämnade Finland sedan det besökt Valkeakoski den 8.10.49. I förgrunden Levi Hellbergs grå tvåörrars Pachard.

Neliportainen "piratinkone" KZ-IV.
Fyraportiga taximaskinen KZ-IV.

Kone tanskalaisvalmisteinen.
Dansktilverkat fyra platsers taxifylg.

Litörlentokone Harakka II.
Glidplanet Harakka II.